

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

1983

BRNO 1985

MITTELALTERLICHER HAUSBERG BEI PULKOV /Bez. Třebíč/

Josef Unger, AÚ ČSAV Brno

Aufgrund der Bekanntmachung des Schülers Petr Malík aus Myslibořice wurden in der Flur "Na hráde" Überreste eines unbekannt mittelalterlichen Hausberges untersucht und beschrieben, der ungefähr 1 km nordwestlich von Pulkov am linken Ufer des Flusses Rokytná auf einem mit Mischwald bewachsenen Hange liegt. Der Zutritt auf den Hausberg war von Osten über einen Graben, der die Lokalität von Norden, Osten und Süden umgab. Auf der westlichen Seite war ein Graben nicht notwendig, denn das Terrain fiel hier steil zur Rokytná ab. Der Graben ist ca. 10 m breit und 2-3 m tief. Das befestigte Areal hat ungefähr einen rechteckigen Grundriss im Ausmasse von 15 x 20 m. Am nördlichen Rande befinden sich auf einer Fläche von ca. 10 x 5 m ungefähr, 1,5 m tiefe Vertiefungen. Am Rande dieser Vertiefungen, oberhalb des Grabens, ist ein Gemäuer sichtbar. Im befestigten Areal waren vereinzelt Bruchstücke von mittelalterlicher Keramik und Lehmewurf gefunden worden.

STŘEDOVĚKÉ NÁLEZY Z POLOHY HRADISKO, OBEC MYSLÍK /okr. Frýdek - Místek/

Miroslav Bálek, Miloš Čížmář, AÚ ČSAV Brno

V rámci terénního průzkumu opevněných lokalit v prostoru předhůří Beskyd jsme navštívili polohu Hradisko, která se nachází v jižní části katastrálního území obce Myslík. Jde o úzkou skalnatou ostrožnu, vybíhající z horského masívu jižním směrem nad říčku Ondřejnici. Nejvýše položený výběžek ostrožny o délce 20 metrů a šířce 5 - 7 metrů je od ostatní části oddělen příčným do skály vytlámaným přískopem o šířce asi 10 metrů a hloubce 3 metrů. Na jihovýchodní straně vnitřní plochy je do skalního podloží vytesána obdélníková jáma o rozměrech 5 x 6 metrů hluboká 2,5 metru. Nedaleko tohoto objektu bylo sondáží zjištěno malé množství zvířecích kostí a nevýrazných střeptů, které lze datovat pouze rámcově do 14. - 16. století.

Mittelalterliche Funde aus der Flur Hradisko, Gemeinde Myslík /Bez. Frýdek - Místek/. Die mittelalterliche Befestigung Hradisko befindet sich auf einer schmalen Sporenlage, deren Ausläufer in einer Länge von 20 Meter und Breite von 5-7 Meter durch einen ca. 10 Meter breiten im Felsen ausgebrochenen Graben überquert ist. Das gewonnene ausdruckslose keramische Material kann rahmenhaft in das 14. - 16. Jahrhundert datiert werden.

POVRCHOVÝ PRŮZKUM HRADŮ PLANKENBERKA /K.Ú. BISKUPICE/ A VRANÍ HORY /K.Ú. VRANOVÁ /okr. Svitavy/

Miroslav Plaček, Strážnice, Rudolf Procházka, AÚ ČSAV Brno

Zbytky hradu Plankenberka /Hrádku/ se nacházejí na ostruhu necelých 1,5 km východně Biskupic mezi dvěma bezejmennými vodotečemi, které se zleva vlévají do Nectavy. Zvýšená část ostrožny nese obytné jádro hradu obdélného půdorysu s patrným vnitřním členěním, které obklopuje ovál okružní hradby. Pouze zde se dnes nacházejí nad povrchem terénu vystupující fragmenty intaktního zdiva zčásti obnažené velkou, nejspíše amatérskou sondou.

Na severu a jihu se k vnitřnímu hradu připínala malá předhradí, severním patrně procházela příjezdová cesta. Další předhradní útvary, vydělené přískopy a valy, leží na šíji a opyši ostrožny. Zdá se, že nesusvisely s hlavní přístupovou trasou na hrad; mohly plnit i funkci předsunutých opevnění.

Jeden z amatérských výkopů obnažil vnitřní dělicí zeď hradního jádra. Další se nacházel u vstupu do okružní hradby, kde porušil patrně hospodářskou stavbu s dřevohlinitou konstrukcí stěn. O jejím zániku svědčí mohutný zával přepálené mazanice, který obsahoval značné množství fragmentů keramiky, datovatelné do doby po polovině 15. stol. Další nálezy, především zlomky kachlů zanechali kopáči u předchozí sondy.

Hrad založený po r. 1361 markrabím Janem Jindřichem přešel ještě koncem 14. stol. do šlechtických rukou. Zdá se, že definitivně zanikl nejpozději v době česko-uherských všíek, jako pustý se uvádí r. 1493¹.

Hrad Vraní horu najdeme na nenápadném vrchu nad údolím Třebůvky asi 1,3 km západně obce Vranová. Areal feudálního sídla se nachází na ostrožnovitém ukončení temene kopce nepravidelně trojúhelníkovitého půdorysu a je oddělen od šíje mohutným přískopem o šířce 22 m. Jde o jednoduchou dispozici, zbytky obvodové hradby vystupují nad okolní povrch pouze v čelní, přístupové části. Zde se také nacházel vjezd do hradu se zbytky věžovitého objektu. Plochý povrch nitra lokality je narušen jen dvěma nevýraznými sníženími a nic nenaznačuje umístění paláce a dalších staveb.

Na severní hraně vrcholové plošiny byla položena sonda za účelem získání nálezů vhodných k datování. Povrchová hlinitá vrstva obsahovala zlomky vypálené mazanice a většinou druhotně přepálenou keramikou z 2. pol. 13. - 14. stol. Nečetné nálezy byly doplněny sběrem na svazích, nepodařilo se však získat před-

P ŘEHLED V Ý Z K U M Ů 1983

Vydává:	Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor:	akademik Josef P o u l í k
Redaktoři:	Dr. A. Medunová, Dr. J. Meduna, Dr. J. Říhovský
Překlady:	Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby:	A. Krechlerová /pokud není na tabulce uveden jiný autor/
Na titulním listě:	stříbrné nákončí opasku z kostrového hrobu z období stěhování národů v Boroticích /okr. Znojmo/
Tisk:	Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov, provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo:	ÚVTEL - 73332
Vydáno jako rukopis:	400 kusů - neprodejně